

Archiwum
Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie

Spuścizna Chaima Finkelsztejna
Lata: 1936-2002

Sygnatura zespołu S/346

Opracowała: Martyna Rusiniak

Warszawa 2003

Spuścizna Chaima Finkelsztejna

Lata: 1936-2002

Dzieje Zespołu archiwalnego

Spuścizna Chaima Finkelsztejna, to zespół dokumentów, który znalazł się w ŻIH po śmierci autora, przekazany przez jego córkę Avivę Bloomberg. Mamy tu szereg listów, głównie z czasów wojny. Poza tym w spuściźnie znajduje się duża ilość czasopism głównie w jidysz zebranych po wojnie. Zespół po uporządkowaniu i opracowaniu liczy 178 jednostek archiwalnych, które myślę, że ułożyłam zgodnie jak sądzę z życzeniem autora. Spuścizna Chaima Finkelsztejna obejmuje materiały z lat 1936 – 2002. W wyniku opracowania, uporządkowania zespołu powstało sześć grup tematycznych. Grupę I stanowią dokumenty – dotyczące głównie Chaima Finkelsztejna. Grupę II stanowi korespondencja, która została podzielona na wojenną i powojenną, oraz prywatną: z rodziną i znajomymi; i urzędową. Grupa III obejmuje memoriały, notatki, projekty, prace w przygotowaniu z lat 1940 – do lat sześćdziesiątych XX w.; To fragmenty biografii Chaima Finkelsztejna, maszynopisy artykułów o czasopiśmie „Haynt”, o Ilji Schorze. Grupa IV to książki, broszury, czasopisma, wycinki prasowe, dotyczące Chaima Finkelsztejna lub napisane przez niego. Grupa V – to rachunki, bilet kolejowy, karta pokładowa, drobne notatki dotyczące różnych spraw. Grupę VI stanowią zdjęcia Chaima Finkelsztejna, Szmula Szwerdszarfa, Paula Bluma, Marysi Gierszonowicz z córeczką Waldeczką oraz zdjęcia apteki pod „Orłem” w getcie krakowskim. Większość z dokumentów zachowana jest w dobrym stanie. W wyniku opracowania spuścizny procedurze brakowania nie zostały poddane żadne materiały.

Chaim Finkelsztejn, nazywany również przez bliskich Heńkiem lub panem Finkiem, urodził się 11 sierpnia 1899 roku w Warszawie. Rodzicami jego byli: Wolf Finkelsztejn (nauczyciel) i Chana. Miał trzech braci i dwie siostry: Dawida, przebywającego podczas wojny w getcie warszawskim; Josefa (Józefa) – zamieszkałego podczas wojny z żoną Zosią w Otwocku; Leona Arje (Lolka), który z żoną Noemi i córką Sarą mieszkał podczas wojny i po wojnie w Palestynie; Marysię Gierszonowicz, która z mężem Gienkiem i córeczką Waldemara mieszkała w Białymstoku, a następnie w Słonimiu; Esterę, która przebywała podczas wojny w getcie warszawskim.

Chaim Finkelsztejn ożenił się z Rywką z domu Ajzenberg 22.02.1924 w Warszawie (Rywka ur. w 1897 r. w Białej Podlaskiej, córka Mendla Ajzenberga i Estery z domu Szklarz, umarła 21.04.1943 roku w Warszawie). Mieli dwie córki: Esterę (Tusię) urodzona 1925 r. w Warszawie, która umarła w getcie warszawskim i Awiwę - ur. 17.11.1931 w Warszawie, której udało się przeżyć wojnę po stronie aryjskiej i w listopadzie 1945 roku spotkać z ojcem w Nowym Jorku, gdzie ukończyła Columbia University i została psychoterapeutką. Syn Awiwy – Rishon Blumberg jest absolwentem Business School na Philadelphia University.

Chaim Finkelsztejn zaczął swoją pracę w syjonistycznym czasopiśmie „Haynt” w 1918 roku. W latach 1936-1939 był dyrektorem tego czasopisma. Jako syjonista należał do grupy „A” (Al Hamishmar). W 1938 roku wydano jego książkę "Palestyna w pracy i walce" (Palestine in Tail and Fight). Jako dyrektor czasopisma latem 1939 roku został delegatem na Kongres

Syjonistyczny w Genewie. Z powodu wybuchu wojny nie mógł powrócić do Polski, został w Paryżu, skąd wyjechał w listopadzie 1939 roku do Nowego Jorku.

Po wojnie pracował w Institute of Jewish Research in New York City (Instytut Badań Żydowskich w Nowym Jorku) jako administrator i badacz Holocaustu. Zmarł w 2001 r.

Wykaz skrótów:

NY – New York
msnp – maszynopis
rkps – rękopis
ang. – angielski
pol. – polski
ros. – rosyjski
niem. – niemiecki
franc. – francuski
ss. – stron
str. – strona
k. – karta/karty
r. – rok

Opracowania:

Tęsknota nachodzi nas jak ciężka choroba. Korespondencja wojenna rodziny Finkelsztejnów (1939-1941) oprac. Ewa Koźmińska-Frejłak, Warszawa 2012

Spis zawartości inwentarza:

I. Dokumenty	1-14
II. Korespondencja	15-125
1. Korespondencja wojenna	15-82
a. Korespondencja z rodziną w okupowanej Warszawie i w getcie warszawskim 1939-1942	15-22
Korespondencja rodziny do Chaima Finkelsztejna	15-18
Korespondencja Chaima Finkelsztejna do rodziny: żony Rywki i córek: Estery i Awiwy	19-22
b. Korespondencja wojenna – inne	23-82
Korespondencja prywatna	23-71
Korespondencja urzędowa	72-82
2. Korespondencja powojenna	83-125
Korespondencja w sprawie przyjazdu ocalałej córki Awiwy Finkelsztejn do ojca Chaima Finkelsztejna - 1945 rok	83-108
Korespondencja prywatna	109-115
Korespondencja urzędowa	116-125
III. Memoriały, notatki, projekty, prace w przygotowaniu	126-135
IV. Książki, broszury, czasopisma, wycinki prasowe	136-166
V. Rachunki, bilety, drobne notatki, itp.	167-172
VI. Zdjęcia	173-178

Inwentarz

Spuścizna Chaima Finkelsztejna

I. Dokumenty

1. Legitymacja dziennikarska na nazwisko Chaima Finkelsztejna - przedstawiciela pisma „Haynt”

Wydana w 1936 r. ważna do 1939 r.; *ze zdjęciem* – 1 k.

2. Legitymacja Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich na nazwisko - Chaim Finkelsztein

dająca taryfę ulgową na przejazdy tramwajem
wydana w 1937 ważna do 1939, pol.- franc.; *Ze zdjęciem* – 2 k.

3. Paszport RP na nazwisko Chaim Finkelsztein

Wydany przez starostę grodzkiego w 1938, ważny na wszystkie kraje w Europie i poza nią; pol.; *ze zdjęciem, stemple polskiej kontroli granicznej w: Śniatyniu, Landwarowie, Zbąszyniu, Turmoncie; wizy m.in. do: Palestyny, Rumunii, Istambułu, Szwajcarii, wizy emigracyjne wydane w Montrealu w Kanadzie; odcisk palca; dołączona kartka z kolejnymi stemplami wiz* – 23 k.

4. Tymczasowy dokument tożsamości na nazwisko Chaim Finkelsztein wydany w Paryżu

Wydany 21 października 1939 r., franc.; *Ze zdjęciem i odciskami palców* – 2 k.

5. Zaświadczenie złożenia dokumentu osobistego przez Chaima Finkelsztejna w komendzie Rejonu Uzupełnień

1939, pol., *załączone pokwitowanie* – 2 k.

6. Wypis aktu urodzenia Chaima Finkelsztejna

1940, ros., rkps +2 fotokopie dokumentu, + tłumaczenie na ang. msnp - 2 egz.
+ 2 fotokopie tłumaczenia – 9 k.

7. Zaświadczenie Konsulatu Generalnego RP w NY o wpisaniu Chaima Finkelsztejna do Rejestru Poborowych

Z dnia 19 czerwca 1941, pol. – 1 k.

8. Poświadczenie Konsula RP w NY, że Chaim Finkelsztein i Rywka Ajzenberg (córka Mendla Ajzenberga i Estery z domu Szklarz) są małżeństwem

20 styczeń 1941 r., ang., msnp – 1 k.

9. Pozwolenie na czasowe opuszczenie USA przez Chaima Finkelsztejna

W celu wizyty w Montrealu w Kanadzie
22 listopad 1943 r., ang., msnp – 1 k.

10. Oświadczenie (affidavit) przejęcia przez Chaima Finkelsztejna zobowiązań i opieki nad córką - Awiwą Finkelsztein po jej przyjeździe ze Szwecji do USA

09.1945, ang., msnp – 1 k.

11. Poświadczenie wydane przez Konsulat Generalny RP w NY dotyczące zarejestrowania Awiwy Finkelsztein w Konsulacie Polskim

27 stycznia 1947, pol., msnp; ze zdjęciem Awiwy – 1 k.

12. Skrócony odpis aktu zgonu Rywki Finkelsztein

Umarła 21.04. 1943 r. w Warszawie
Wydany w 1949 r.; fotokopia - pol., tłumaczenie na ang. - msnp w 2 egz. – 3 k.

13. Oświadczenie (affidavit) sponsorowania Chaima Finkelsztejna podczas jego pobytu w USA - przez H. Yampolskiego i M. Pekarsky'ego

Zawarte są imiona członków rodziny Chaima Finkelsztejna i informacje o nim
[bez daty] msnp, ang. - 2 egz. – 6 k.

14. Zestawienie ilości obligacji wojennych kupowanych przez Chaima Finkelsztejna

Dołączone do podania o wizę emigracyjną dla córki Awiwy
09.1945, msnp, ang. + fotokopia zaświadczenia o dochodach za 1944r. - ang. – 7 k.

II. Korespondencja

1. Korespondencja wojenna

a. Korespondencja z rodziną w okupowanej Warszawie i w getcie warszawskim 1939 - 1942

Korespondencja rodziny do Chaima Finkelsztejna

W korespondencji opis życia w okupowanej Warszawie i getcie warszawskim - rodziny i znajomych Chaima Finkelsztejna oraz wyrazy troski o niego

15. Telegram Rywki Finkelsztejn do Chaima Finkelsztejna do Paryża

Informacja o rodzinie
[bez daty] msnp, pol. *Rozerwany* – 1 k.

16. Kartki pocztowe Rywki Finkelsztejn i córek Estery (Tusieńki) i Awiwy (Sribka, Bibka) do Chaima Finkelsztejna do NY

14.12.1939 - 22.09.1941, Warszawa, rkps, pol. – 27 k.

17. Listy Rywki Finkelsztejn i córek Estery (Tusieńki) i Awiwy (Sribka, Bibka) do Chaima Finkelsztejna do NY

1940- 1942, Warszawa - 12 w kopertach bez kopert, rkps, pol., 1 w jidysz;
dopiski od rodziny – 57 k.

18. Puste koperty z nazwiskiem nadawcy - Rywki Finkelsztejn

4 koperty, rkps

Korespondencja Chaima Finkelsztejna do rodziny: żony Rywki i córek: Estery i Awiwy

W korespondencji opis życia w NY, liczne pytania i troska o los rodziny; dopiski do znajomych, m.in. do Abrama i Chany Złoto (siostry Rywki Finkelsztejn), Nechemii.

19. Listy Chaima Finkelsztejna do żony Rywki i córek w okupowanej Warszawie i w getcie warszawskim

1940 - 1942, msnp, pol., bez kopert – 83 k.

20. List Chaima Finkelsztejna do żony Rywki

[bez daty] rkps, pol. – 3 k.

21. List Chaima Finkelsztejna do żony Rywki adresowany na inną osobę

Z adnotacją, że został zwrócony
7.12.1941, msnp, pol., w kopercie – 1 k.

22. Kata pocztowa Chaima Finkelsztejna do córek: Awiwy i Estery

01.1940, msnp, pol. – 1 k.

b. Korespondencja wojenna - inne

Korespondencja prywatna

23. Telegramy Chaima Finkelsztejna poszukującego rodziny

Z prośbą o znalezienie jego żony; do Białegostoku, Palestyny
6.12.1939, msnp, niem., ang. - 3 k.

24. Telegramy od Grünbauma i Noacha Nachbusha do Chaima Finkelsztejna

1939, msnp, niem. i ang. - 2 k.

25. List Rywki Finkelsztejn do H. Yampolskiego do NY

Z podziękowaniami za pomoc udzieloną Chaimowi
10.05.1940, rkps, niem., w kopercie – 1 k.

26. Karty pocztowe Rywki Finkelsztejn - adresaci różni 1939 - 1940

Do Reissa (do Bukaresztu), Rumunii, NY, Kowna, poszukującej męża i z
informacjami o sobie i rodzinie skierowanymi do Chaima

Rkps, pol., niem. - 7 k.

27. Listy Chaima Finkelsztejna do osób prywatnych w Warszawie, m.in. do Nechemii Finkelsztejna, Gepnera, Guzika, Kirszenbauma, Stokmana, Rozenmanowej, Rochmanów i Bakmana

Z prośbą o udzielenie pomocy rodzinie jak i o udzielenie o nich informacji
1940 - 30.11.1941, msnp, pol. – 16 k.

28. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna od - podpis nieczytelny

30.12.1939, msnp, niem. – 1 k.

29. Karty pocztowe do Chaima Finkelsztejna od Nechemii Finkelsztejna

1940, msnp, niem. - 2 k.

30. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna od Boba

1940, rkps, ang. – 1 k.

31. Karty pocztowe do Chaima Finkelsztejna od Mojżesza (Mońka) Piekarskiego

1940 - 1941, rkps, pol. - 2 k.

32. Karty pocztowe do Chaima Finkelsztejna od A. Rozemana

1941, rkps, pol., ros. - 2 k.

33. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna od Heleny Klawirowskiej

2.01.1941, rkps, niem. – 1 k.

34. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna od Racheli Brofmacher

9.03. 1941, rkps, pol. – 1 k.

35. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna - podpis nieczytelny

15.04.1941, z NY, msnp, pol. – 1 k.

36. Karta pocztowa od Bakmana do Chaima Finkelsztejna

7.09.1941, Warszawa, rkps, pol. – 1 k.

37. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna od - podpis przerwany

[bez daty], rkps, pol., *karta niekompletna* – 1 k.

38. Listy Boba do Chaima Finkelsztejna

[Bez daty], rkps, ang.; *jeden z 31.12.1940 rkps, pol.* – 2 k.

39. Listy Paula Bluma do Chaima Finkelsztejna

27.12.1939 - 12.02.1940, msnp, niem., w kopertach - 2 k.

40. List od Sońka do Chaima Finkelsztejna

22.02. 1940, rkps, pol. *koperta w częściach* – 2 k.

41. List od Nechemii do Chaima Finkelsztejna

16.05.1941, rkps, niem. w kopercie – 2 k.

42. List od E. Zyngera do Chaima Finkelsztejna

1941. rkps, pol., niem., w kopercie – 4 k.; *koperta zachowana w złym stanie*

43. List od Schepsa do Chaima Finkelsztejna

8.09.1941, msnp, niem., w kopercie - 1 k.

44. List do Klieria i Abrahama

[Bez daty], msnp, niem., *Brak podpisu* – 1 k.

45. List od Tenenbauma do Chaima Finkelsztejna

10.05.1940, msnp, pol. – 1 k.

46. List od Szwerdszarfa? do Chaima Finkelsztejna

13.07.1940, rkps, ang., *podpis nieczytelny*– 1 k.

47. List Chaima Finkelsztejna do Tartakowera

1.10.1940, msnp, ang. – 1 k.

48. List od Józka Finkelsztejna (brata Chaima) i jego rodziny do Chaima Finkelsztejna

13.10.1940, rkps, pol. – 2 k.

Dokumenty nr 28 - 48: zawierają informacje o rodzinie, prośbę o pomoc materialną dla znajomych; informację o wyrażeniu zgody przez Departament Stanu USA na udzielenie wize dla Rywki Finkelsztejn; o możliwości przesyłania paczek do okupowanej Warszawy; listy od Chaima Finkelsztejna z prośbą o odnalezienie jego rodziny i udzielenie jej pomocy oraz prośba o przesłanie jemu egzemplarza jego książki „Erez Israel in Arbeit und Kampf” oraz opis swojej pracy w Warszawie do 1939 roku; opis życia Żydów w okupowanej Warszawie - spalona synagoga na Tłomackiem, wywożenie Żydów itd.; prośby znajomych o pomoc w uzyskaniu wiz do Ameryki.

49. Karty pocztowe do Chaima Finkelsztejna od rodziny Złoto: Abrama i Chany (siostry Rywki Finkelsztejn) z Warszawy

1939 - 1941, rkps, pol. - 10 k.

50. Listy do Chaima Finkelsztejna od rodziny Złoto: Abrama i Chany (siostry Rywki Finkelsztejn) z Warszawy

1940, rkps, msnp, pol. + 2 koperty, - 6 k.

51. Listy Chaima Finkelsztejna do rodziny Złoto: Abrama i Chany (siostry Rywki Finkelsztejn) z Warszawy

Z prośbą o udzielenie jemu informacji o całej rodzinie

1941, msnp, pol. - 2 k.

52. Korespondencja M. Danzigerkorna do Chaima Finkelsztejna

Informacje o losach dziennikarzy żydowskich z Warszawy: Segalowiczu, doktorze Szalomie Gotlibie z radia, Stupnickim, Justmanie, Z. Zelingfeldzie, Indelmanie (wywiezionym do Dachau), Jakubie Apenszlaku, dr Rozmarinie, Nejmanie, S. Pietruszce, Klejnbojmie, dr Josefie Kruku; o ucieczkach ludzi z Warszawy przez Wilno do Ameryki; o osobach, które uciekły z Polski, m.in.: A. Hartglasie, I. Grinbojmie, Blochu, Lewicie i Ejnchornie.

1940 - 1941, listy, msnp, jidysz + 3 koperty, *do jednego jest dołączony wycinek z gazety o podróży Chaima Finkelsztejna do Ameryki - po hebr.* – 8 k.

53. Korespondencja rodziny Rochmanów z Warszawy do Chaima Finkelsztejna

Wiadomości o rodzinie Chaima Finkelsztejna, pytania o kuzyna Rochmanów - Maksa z NY

16.02.1940 - 11.06.1941

Listy - rkps, msnp, pol. + 1 koperta, - 5 k.

karty pocztowe – rkps, pol. - 8 k.

54. List Chaima Finkelsztejna do Rochmanów zwrócony nadawcy

Pytania skierowane do Bakmana o zdrowie rodziny

30.11.1941, msnp, pol. Barmana kopercie – 1 k.

55. Korespondencja od rodziny Gierszenowiczów (siostry Chaima – Marysi, jej męża – Genka) ze Słonimia do Chaima Finkelsztejna

Karta pocztowa - 20.10.1940, rkps, pol., ros. – 1k.

Listy - 8.12.1940 - 5.06.1941, rkps, pol. – 11 k.

Koperty - 5

56. List Chaima Finkelsztejna do Beina

Opisujący życie w NY

11.11.1940, msnp, jidysz. + koperta – 1 k.

57. List Chaima Finkelsztejna do Aleksandra Kahana

Opisujący swoją działalność zawodową w Polsce do 1939 r.
15.01.1940, msnp, jidysz – 1 k.

58. List Chaima Finkelsztejna do Grüngbojma

W sprawie wydostania jego rodziny z Warszawy
31.02.194, rkps, jidysz – 1 k.

59. List Chaima Finkelsztejna do - podpis nieczytelny

22.03.1940, rkps, jidysz – 2 k.

60. List Chaima Finkelsztejna do Pietruszki

30.09.1941, msnp, jidysz – 1 k.

61. Korespondencja Chaima Finkelsztejna ze Szmulem Szwerdszarfem z Lizbony, Tuluzy, Marsylii i jego żoną z Warszawy

M.in. opis swojego pobytu w tych miejscach, informacje o żonie Chaima Finkelsztejna, pytania oswoją rodzinę - o Boba

1940 - 1941, rkps, jidysz, pol. ang.

Listy, jidysz, rkps, + 8 kopert w złym stanie, z *dopiskami od znajomych Mojżesza Finkelsztejna - z prośbą o pomoc; opisy ciężkiego życia* – 29 k.

Karty pocztowe, rkps, jidysz, pol., ang. – 7 k.

Telegram , ang. msnp – 1 k.

62. List do S. Szwerdszarfa od Chaima Finkelsztejna - niepodpisany

09.1940, msnp, ang. – 1 k.

63. List do Chaima Finkelsztejna od Mosze Marka z Triestu opisujący sytuację Żydów w Warszawie i sytuację żony i dzieci Chaima

2.05.1940, Msnp, jidysz – 2 k.

64. List do Chaima Finkelsztejna z Triestu z 20.05.1940

msnp, jidysz – 1 k. *Niepodpisany*

65. List do Chaima Finkelsztejna od B. I F. Cendler

23.11.1939, rkps, jidysz – 1 k.+ koperta

66. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna z Paryża

19.12.1939, Jidysz, rkps, *podpis nieczytelny* – 1 k.

67. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna z NY

22.10.1939 r. msnp, jidysz, *podpis nieczytelny*– 1 k.

68. Karta pocztowa do Chaima Finkelsztejna z Elis Island

28.02.1940 - msnp, jidysz, *podpis nieczytelny* – 1 k.

69. Listy S. Eisenberga do Chaima Finkelsztejna

List do Chaima Finkelsztejna do Francji z wyrazami żalu z powodu braku możliwości pomocy w zorganizowaniu przyjazdu Chaima do Palestyny. Listy do NY z informacjami o rodzinie Chaima Finkelsztejna

10.1939 - 12.1939, msnp, ang., listy - 3 k. + 1 koperta

70. Listy do Chaima Finkelsztejna od Ariego Finkelsztejna (brata Chaima Finkelsztejna) i jego żony Noemi z Hajfy i list Chaima Finkelsztejna do Ariego 1940 - 1941

Listy od Ariego - z pozdrowieniami dla całej rodziny i troską o nią; list Chaima - opis tęsknoty za rodziną, wzmianka o rzadkich listach od żony

Listy, rkps, msnp, jidysz, pol. - 4 k. + 3 koperty, *jeden z listów w częściach*

71. Puste zaadresowane koperty - różni nadawcy - 15

Adresowane do Chaima Finkelsztejna lub do Carla Pekarsky'ego przeznaczone dla Chaima Finkelsztejna

Korespondencja urzędowa

72. Potwierdzenie otrzymania paczki wysłanej przez Chaima Finkelsztejna z NY do rodziny w Warszawie

Ang., 3 k.,

73. Pisma dziennikarzy żydowskich z Polski na uchodźstwie

M.in. o losie dziennikarzy należących do Zrzeszenia Żydowskich Dziennikarzy i Literatów; prośba o pomoc dla nich w postaci wiz do Ameryki i postaci materialnej

10.1939 - 11.1941, msnp, rkps, franc., pol. - 4 k.

74. Korespondencja z organizacjami żydowskimi w różnych krajach

Od Tygla z NY, Justmana, Nejmana z Tel Awiwu, Icchaka Grinbojma z Palestyny, M. Fertiga z Ameryki, Nachuma Goldmana z NY, M. Grosmana z NY, Ariego Tartakowera, Nachuma Goldmana (*z dołączonym czekiem na 40 \$ dla Zionist Affairs*) - dotyczące m.in. pomocy w wydostaniu rodziny z Polski (załatwieniu dla nich wiz do Ameryki);

Od Chaima Finkelsztejna - opis rodziny przed wojną; z prośbą o pomoc w wydostaniu jego rodziny z Polski - *niepodpisany*

09.1939 - 1941, msnp, franc., Jidysz, ang. - 15 k. + 4 koperty

75. Korespondencja z ambasadami i konsulatami RP na uchodźstwie 1939-1940

Listy, msnp, franc., pol. – 4 k. + 1 koperta

76. Korespondencja z Czerwonym Krzyżem

Z prośbą o uzyskanie informacji o rodzinie, jak i informacje o niej i od niej i znajomych

1939 - 1942, - 4 listy + 2 koperty + 1 karta pocztowa, msnp, rkps, ang., franc., niem., pol. – 8 k.

77. Korespondencja z instytucją do spraw pomocy uchodźcom w NY

30.10.1941, msnp, ang. - 1 k. + 1 koperta

78. Korespondencja z Departamentem Sprawiedliwości USA

W celu uzyskania wizy emigracyjnej dla siebie

01.1941 - 10.1943, ang., msnp – 13 k.; *jeden list w częściach*

79. Korespondencja z Departamentem Pracy USA

05.1940, msnp, ang. - 1 k.

80. Korespondencja z Departamentem Spraw Zagranicznych USA

W sprawie uzyskania wizy do USA

12.12.1939 - 10.1943, msnp, ang., listy - 4 k. + 2 koperty

81. Korespondencja z Departamentem Stanu USA

W sprawie uzyskania wizy emigracyjnej do Ameryki

08.1943 - 09.1943, ang., msnp - 3 k.

82. Inne - 10.1939 - 06.1942

Z Palestyny

Życiorys Chaima Finkelsztejn napisany przez niego: były redaktor i kierownik "Haynt"; członek Al Hamishmar, autor książki "Palestyna w pracy i walce" (Palestine in Tail and Fight); delegat na Kongres Syjonistyczny do Genewy w 08.1939 r.; w 11.1939 r. przybył do NY

Pisma z American Expres Company w sprawie uzyskania zgody na wyjazd Rywki Finkelsztejn i Fajgi Hejnochowicz z Polski - 2 k.

List do James'a Bernsteina w sprawie Rywki Finkelsztejn

2 puste koperty

listy - ang., niem., msnp - 5 k.

2. Korespondencja powojenna

Korespondencja w sprawie przyjazdu ocalałej córki Awiwy Finkelsztejn do ojca Chaima Finkelsztejna - 1945 rok

83. Listy do Awiwy Finkelsztejn do Sztokholmu od Rubina Eisenberga (brata Rywki Finkelsztejn) z Paryża

Informacje o swojej rodzinie

18.09.1945, listy, msnp, jidysz, pl., jidysz w transliteracji - 3 k. + 3 koperty

84. Listy od Mariana i Lilii Rochmanów z Warszawy do Awiwy Finkelsztejn do Sztokholmu

26.09.1945 - 29.10.1945, rkps, pol. – 5 k.

85. Listy koleżanek z domu dziecka w Otwocku do Awiwy Finkelsztejn do Sztokholmu

Opis życia w domu dziecka: dziesięciodniowa kwarantanna z powodu szkarlatyny, nawiązanie kontaktu z "Olonem" - sanatorium leczniczym w Otwocku; odwiedziny pani Sareckiej; utworzenie kółek zainteresowań

1945, rkps, pol. – 12 k.

86. List od Wandy Rychowieckiej z Warszawy do Awiwy Finkelsztejn do Sztokholmu

Opis swojego życia

11.1945, rkps, pol. – 1 k.

87. Karta pocztowa z życzeniami na Rosz ha-Szana od Chaima Finkelsztejna do Awiwy Finkelsztejn do Sztokholmu

1945, jidysz - pol.- ang. – 1 k.

88. Telegramy od Chaima Finkelsztejna do Awiwy Finkelsztejn do Sztokholmu

1945, ang., msnp - 3 k.

89. Listy Chaima Finkelsztejna do Awiwy Finkelsztejn

M.in. o paczkach na Chanukę do Domu Dziecka w Otwocku, wzmianka o prof. Abrahamie Weissie i jego rodzinie (redaktorze Żydowskiego Instytutu Naukowego w Warszawie); wzmianka o p. Dwornikowej (żonie poety żydowskiego Jehoszuy, który przetłumaczył na jęz. żydowski Biblię; o p. Biklowej (żonie znanego dziennikarza); o p. Tartakowerowej (żonie jednego z przywódców Światowego Kongresu Syjonistycznego)

26.08.1945 - 17.11.1945, msnp, pol. – 24 k., *część w kiepskim stanie*

90. Listy do Chaima Finkelsztejna od Rubina Eisenberga (brata Rywki Finkelsztejn) z Paryża

1945, jidysz, msnp – 4 k.

91. Listy od Adolka do Chaima Finkelsztejna

09.1945 - 11.1945, rkps, pol. – 2 k.

92. Listy Awiwy Finkelsztejn ze Szwecji do Chaima Finkelsztejna

1945, pol., 1 szt. - msnp w częściach, - 16 k. - rkps

93. List Chaima Finkelsztejna do Jakuba

Z prośbą o odnalezienie rodziny Chaima Finkelsztejna i udzielenia im pomocy
22.01.1945, msnp, pol., *list w częściach* – 1 k.

94. Listy Chaima Finkelsztejna do Abrahama Bermana

1945, listy - pol., rkps, msnp, z *dopiskami od Adolka* – 2 k.

95. Depesza Chaima Finkelsztejna do Awiwy adresowana na Józefa Bychowskiego

13.09.1945, msnp, ang., *dopiski - rkps pol.* – 1 k.

96. Listy Gustawy i Józefa Bychowskich ze Sztokholmu do Chaima Finkelsztejna do NY

Opisujące losy Awiwy Finkelsztejnej po wyjściu z getta warszawskiego na
"stronę aryjską"; w sprawie wiz tranzytowych
18.09.1945 - 21.12.1945, msnp, pol. – 16 k.

97. List Chaima Finkelsztejna do Józefa Bychowskiego do Sztokholmu

1.11.1945, msnp, pol. – 1 k.

98. Telegramy J. Bychowskiego ze Sztokholmu do Chaima Finkelsztejna

Dotyczące Awiwy Finkelsztejnej oraz wizy dla Rochmanów do Szwecji
1945, msnp, ang. – 4 k., *kiepski stan*

99. Telegram Bauma do Chaima Finkelsztejna

Dotyczący podróży Awiwy Finkelsztejnej do ojca - Chaima Finkelsztejna
31.10.1945, msnp, ang. - 2 k.

100. Telegram Maxa Breslera do Chaima Finkelsztejna

7.12.1945, ang., msnp, *kiepski stan* – 1 k.

101. Pusta koperta adresowana do Chaima Finkelsztejna od Józefa Bychowskiego ze Sztokholmu

Kiepski stan – 1 koperta

102. List Chaima Finkelsztejna do konsula Juliusa Huttnera

W sprawie podróży Awiwy Finkelsztejn do Szwecji i do USA
22.08.1945, msnp, ang. – 1 k., *w częściach*

103. List Chaima Finkelsztejna do Ambasady RP w Londynie na ręce ob. Lencza

Prośba o pomoc dla Awiwy Finkelsztejn
5.09.1945, msnp, pol. - 1 k. + 1 koperta

104. List Modzelewskiego - ministra Spraw Zagranicznych Polski do Światowego Kongresu Żydów w Sztokholmie

Dotyczący podróży Awiwy Finkelsztejn do Sztokholmu
5.09.1945, ang., msnp, *rozerwany* – 1 k.

105. List ambasadora Polski w Szwecji Adama Ostrowskiego do Chaima Finkelsztejna

11.11.1945, msnp, pol. – 2 k.

106. List L. Spieglera do Chaima Finkelsztejna

27.11.1945, msnp, ang. – 1 k.

107. List do rabina Stephena Wise - niepodpisany

Informacja o podróży Awiwy Finkelsztejn do USA

7.11.1945, msnp, ang. – 1 k.

108. List J. Dorsza - konsula amerykańskiego

Dotyczący wydania Awiwie wizej imigracyjnej do NY

18.10.1945, msnp, ang. – 1 k.

Korespondencja prywatna

109. List do Chaima Finkelsztejna z Tel Awiwu - podpis nieczytelny

Nadawca opisuje swoje życie w: Warszawie, Niemczech; opis podróży

17.07.1955, msnp, jidysz - 3 karty

110. Depesza gratulacyjna od Chaima Finkelsztejna do Nahuma Goldmana - prezydenta Światowej Syjonistycznej Organizacji i list z podziękowaniami od tegoż

1956, msnp, ang., *list – przerwany* – 2 k

111. List od M. Levitt do Chaima Finkelsztejna

Podziękowania za przesłanie Levittom kopii "The Reconstructional"

31.01.1967, ang., rkps - 1 k. + koperta

112. Karta pocztowa z Krakowa od Tadeusza Pankiewicza dla Chaima Finkelsztejna

Życzenia świąteczne od T. Pankiewicza

1973, rkps, pol. – 1 k.

113. List do Chaima Finkelsztejna od Tadeusza Pankiewicza z Krakowa

W sprawie wydania wspomnień o T. Pankiewiczu

15.11.1974, rkps, pol. – 1 k. + koperta

114. List Jerzego Ficowskiego z Warszawy do Chaima Finkelsztejna

O wydaniu "Odczytania" Ficowskiego oraz tłumaczonego przez Ficowskiego poematu Icchaka Kacnelsona "Pieśń o zamordowanym żydowskim"

20.11.1985, msnp, pol. – 1 k.

115. List gratulacyjny z Waszyngtonu od prezydenta USA - Billa Clintona dla Chaima Finkelsztejna

Z życzeniami z okazji 101 urodzin Chaima Finkelsztejna

25.08.2000, msnp, ang. – 1 k.

Korespondencja urzędowa

116. Pisma Departamentu Sprawiedliwości USA do Awiwy Finkelsztejn i Awiwy Finkelsztejn do Departamentu Sprawiedliwości USA

W sprawie uzyskania przez Awiwę Finkelsztejn obywatelstwa USA; mowa o śmierci Rywki Finkelsztejn

10.1949 - 08.1950, msnp, ang. - 7 k.

117. Korespondencja z organizacjami żydowskimi - World Jewish Congress (Światowy Kongres Żydowski)

Zaświadczenie od World Jewish Congress (Światowy Kongres Żydowski), że Chaim Finkelsztejn w październiku 1942 r. brał udział w Kongresie w charakterze szefa Division for Displaced Persons (Dział dla przesiedlonych osób/emigrantów)

9.08.1945, msnp, ang. - 2 k.

118. Korespondencja z organizacjami żydowskimi - pismo Chaima Finkelsztejna do Nehemii Robinsona - dyrektora Institute of Jewish Affairs (Instytut do Spraw Żydowskich)

W sprawie uchodźców z terenów okupowanych podczas wojny i ich dokumentów

26.02.1958, msnp, ang. – 6 k.

119. Korespondencja z organizacjami żydowskimi - list inne - do Chaima Finkelsztejna z National Yiddish Book Center (Narodowe centrum Książek Żydowskich)

Z podziękowaniami za dar w postaci książek w jidysz i opisem działalności centrum

2.05.1994, msnp, ang. – 1 k.

120. Inne - list z Departamentu Skarbu Państwa USA

W sprawie podróży Awiwy do Ameryki

26.11.1945, msnp, ang. – 1 k.

121. Inne - sprawozdanie z działalności The Location Service

1946, msnp, ang. - 12 kartek spiętych

122. Inne - list rabina Irvinga Millera do Josepha Becka

Wzmianka o Chaimie Finkelsztejnie i m.in. o jego zasługach dla The Location Service

12.11.1947, msnp, ang. – 1 k.

123. Inne - listy dotyczące Awiwy

List Chaima Finkelsztejna do pana Devaney'a (do Departamentu Sprawiedliwości USA), list do Chaima Finkelsztejna od Raymonda F. Farrell'a (Departament Sprawiedliwości USA)

1950, msnp, ang., listy – 3 k.

124. Inne - listy Chaima Finkelsztejna do Prezesa Rady Ministrów PRL z załączoną kopią jego listu redaktora miesięcznika "Poland" Jerzego Piórkowskiego

29 - 30.06.1967, Listy Chaima Finkelsztejna do Prezesa Rady Ministrów PRL - msnp, pol., ang.; kopia listu redaktora miesięcznika "Poland"; *dolączona karteczka - rkps, pol., z 2.02.2002*; w kopercie – 9 k.

125. Inne - list dziękczynny dla Chaima Finkelsztejna od Vincent'a L. Ruggiero z College' i Department of Anatomy and Structural Biology

7.03.2001, msnp, ang. – 1 k.

III. Memoriały, notatki, projekty, prace w przygotowaniu

126. Memorandum grupy polsko-żydowskich pisarzy i dziennikarzy przebywających w USA

Temat: cotygodniowe rozważania – szczegółowy plan i możliwości działania; kosztorys

23.01.1940, msnp, ang. – 3 k.

127. Memoriał w sprawie wyjazdu Chaima Finkelsztejna i Szmula Szwerdszarfa do Rumunii i Palestyny

Wyjazd w celu zorganizowania pomocy finansowej i medycznej dla uchodźców z Polski

[bez daty] msnp, pol. – 1 k.

128. Pismo Monty Jacobs'a – dyrektora prasowego Światowego Kongresu Żydów

Opis m.in. potrzeby działania The Location Service, – którego dyrektorem był Chaim Finkelsztejna; działalność pomaga odnaleźć zaginionych członków rodzin

25.09.1958, msnp, ang. – 2 k.

129. Tekst Chaima Finkelsztejna z okazji sześćdziesięciolecia powstania czasopisma „Haynt”: Haynt, 1908 – 1939. Reflections on the 65th Anniversary of the Great Newspaper of Polish Jewry

Czasopismo z lat: 1908 – 1939; monografia, którą planowano wydać w Izraelu; pierwszy numer czasopisma wyszedł 22(9) stycznia 1908 r. w środę; monografia zawiera opis sytuacji politycznej na ziemiach polskich; wybory do IV Dumy w Rosji; endecja; prof. Jan Kucharzewski, syjoniści w Warszawie, o żydowskiej asymilacji i emancypacji, gminie żydowskiej, Eugeniusz Jagiełło, Josef Dawidson, o polskim parlamencie w 1922 r.; nazwiska osób, które pisały artykuły do „Haynt”: Ben Gurion, Moshe Sneh, Nahum Sokolow, Itzhak Grünbaum, Ozias Thon, Vladimir Jabotinsky, I.L. Peretz, Sholem Aleichem, I.J. Singer, Itzhak Katzenelson, Itzik Manger i in.; mowa o Al Hamishmar, chalucach, kibucach, Histardut, życiu w środowisku żydowskim w okresie międzywojennym.; Pomędzy 6.10 a 11.10.1920 Czasopismo każdego dnia używało innej nazwy: Der Nayer Haynt, Warshever Haynt, Extra Haynt, Nechtn un Haynt, Hayntiger Tog – tej nazwy używano do 31.12.1925 r., kiedy to powrócono do nazwy „Haynt”; o cenzurze w prasie w Polsce

Baruh Zuckerman – przywódca Poalei Zionist; o reżimie w Polsce, Berezie Kartuskiej

W kwietniu 1934 – policja zamknęła Haynt na 9 dni

Lata 1936 – 1939 – bardzo ciężkie dla Żydów w Polsce, o czym pisał Haynt

19.10.1938 – zamknięto Haynt – zaczęto go wydawać pod nazwą- Tog (tylko przez 3 miesiące)

Mordechai Josef Huberman – podarował numery Haynt z 1937 roku do Miejskich Bibliotek Share – Zion

Msnp, ang. – 14 k.

130. Biografia Chaima Finkelsztejna – rękopis sporządzony przez żonę

[bez daty] ang., *dopiski po polsku z 2002 roku* – 4 k.

131. Fragment biografii Chaima Finkelsztejna

[bez daty] rkps, ang. – 3 k.

132. Projekt do memorandum na Światowy Kongres Żydowski – delegacji Centralnej Reprezentacji Polskich Żydów w Izraelu

Mówiący o pomocy dla Żydów; nazwiska w nim występujące: prof. A Wejs i dr A. Tartakower

[bez daty] Msnp, jidysz - 12 k.

133. Recenzja książki o czasopiśmie Haynt

Mówiąca o walorach „Haynt”; mowa o Itzhaku Ejzenbergu, Mosze Ronie i Chaimie Finkelsztejn

[bez daty] rkps, jidysz – 6 kart

134. Protokół

Jidysz, rkps, - 14 kart, *Jeden z 1941 roku – Lewin, Tartakower, Thon – ich wypowiedzi*; słaby stan zachowania, niezbyt czytelne

135. Artykuł Chaima Finkelsztejna na temat twórczości Ilii Schora

Ilija Schor (1904-1961), pochodził ze Złoczewa – opis tego miasteczka; studia na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie; wzmianka o Reszy Ajn (Ajnsztajnie); opis jego pracy – malarza; jego córki – Nemi i Mirele, - opis życia rodzinnego, wystawa dzieł Schora w Muzeum Żydowskim w NY

[bez daty] Msnp, ang. – 6 kart, jidysz – 8 kart; *wersja ang. Jest trochę inna od wersji w jidysz* – 14 k.

IV. Książki, broszury, czasopisma, wycinki prasowe

136. Ch. Fink (pseudonim Chaima Finkelsztejna) – „Erec Izrael in arbet un kamf”

Książka w jidysz, wydana w Warszawie w 1939 roku, ss.164; *do książki dołączona notatka z 2.02.2002 – rkps, pol.*

137. Tadeusz Pankiewicz – „Apteka w getcie krakowskim”

Przygotowania do tłumaczenia książki, któremu patronował Chaim Finkelsztejn

Książka po pol., wydana w Krakowie w 1947, *do książki dołączone są notatki odręczne autora i msznps – pol.;*

List Pankiewicza z Krakowa do Chaima Finkelsztejna 1.10.1974 r. – msnp, pol.;

List A. Mirowskiego do Tadeusza Pankiewicza z 09.1974 – rkps, pol. – opisujący historię Żydów w Krakowie od pocz. XIV w. aż do 1942 r., opis apteki pod „Orłem”;

Zdjęcie pisma Wojew. Żyd. Komisji Historycznej w Krakowie z 20.04.1945 r. do T. Pankiewicza - podziękowania za udzieloną pomoc Żydom podczas wojny

Dołączony wiersz Ignacego Nikorowicza pt. „Apteka „pod Orłem” w getcie krakowskim” – kartka z „Przeglądu Lekarskiego” 1966r., Rok XXII, Seria II Nr 1, str.89, pol.

152 ss. + 88k.

138. Jacob Robinson – Psychoanalysis in a vacuum. Bruno Bettelheim and the Holocaust, NY 1970 - ss.36

Broszura, ang.

139. broszura – raport na temat wystawy w YIVO dotyczącej getta warszawskiego – “Report on the Exhibition Life, Struggle and Uprising In the Warsaw Getto” kwiecień-lipiec 1963

msnp, ang. - ss. 39

Dołączona kserokopia zdjęcia zatytułowanego (w jidysz): Redakcions kolegium fun “Haynt” ict (kolegium redakcyjne “Haynt” teraz) [bez daty] na zdjęciu: A.L. Jakubowicz, I. Gotlib, Noach Finkelsztejn, I. Grinbojm, Sz.I. Jackan, Nechemia Finkelsztejn, I. Sziper, M. Kipnis, I.M. Nejman, Chaim Finkelsztejn, B. Kremer, M. Lejzerowicz, A. Klejnman, A. Ejnhorn, A. Goldberg, Z. Segalowicz, A. Gawza, M. Indelman, B. Kutsher, Sz. Szpicel, H.L. Żitnicki, I.Sz. Goldsztejn, H. Mamon, Sz. Szwerdszarf, Sz. Fejnkind, R. Lemkin, G. Wejsbard, I. Growicki, Jurzohn, M. Hejkin, ...; *na odwrocie notatka – [bez daty] rkps, pol. o Marku Światło*

140. Jewish Heritage, lato 1966, ang. - 1 egz., ss.64

Artykuły:

- The Basic Issues Before Us /Two Articles. Identifying the Issues – Manheim S. Shapiro; A Few Proposals – Harold Weisberg
- Ilya Schor, Modern Bezalel – Alfred Werner
- The Theater as a Social Force – Dore Schary

- The New Generation: A Random Sampling of Young Jewish Achievers – Tina Levitan
- The Rabbi in Fiction – Charles Angoff
- A Reconsideration: The Holiday of the Exiles – Robert Gordis
- Religious Tolerance in Israel – Zvi Zinger
- Shabbes Nachamu/Issac Babel – tłumaczenie Fenia Leviant i Curt Leviant
- The Jewish Stories of Isaac Babel – Curt Leviant

141. The New York Times Book Review

[bez daty], ang. - 1 karta, *na niej fotokopia drzeworytu Ilji Schora z podpisem: „As you walk with them through their getto, (jeśli spacerujesz z nimi przez ich getto); kiepski stan*

142. Artykuł Chaima Finkelsztejna z Forverts z 5.06.1966 r. – z dodatku niedzielnego – o Ilji Schorze

[bez daty, brak tytułu czasopisma] jidysz – 1 k., w nim fotokopia obrazu olejnego Ilji Schora

143. Reconstructionist. A Jewish Bi-Weekly, nr 16, 23.12.1966, ss.32 – 1 egz.

Poświęcony pamięci Ilji Schora. *Do czasopisma dołączona notatka [bez daty] – rkps, pol., prawdopodobnie zrobiona przez żonę Chaima Finkelsztejna*

Artykuły:

- a Jewish Evaluation of “The Death of God” – Judah Cahn
- Ilya Schor – In Memoriam – Chaim Finkelsztejn
- The Peace and the pontiff – one year later – Meir Ben-Horin
- Books. *A Jew in Christian America* – Ira Einstein
- Quotes and comments *Jewish Art*
- Reconstructionist viewpoint. *The Jewish Artist*

144. Katalog wystawy Ilji Schora: “Ilya Schor. Izrael” w Muzeum Żydowskim w NY, 07 – 09.1965, ang. – 18ss. [brak paginacji stron]

W nim - kartka z fotokopią mezuzy wykonanej przez Ilię Schora

145. broszura: Report on the activities of The Location Service for 1946

O The Location Service pod dyrekcją Chaima Finkelsztejn – opis ich działalności, wzmianka o Israelu Lutskim – znanym dziennikarzu w Yiddish Radio – żydowskim filozofie; wykaz przychodzących listów do The Location Service; opis ich działalności mającej na celu pomóc w odnalezieniu członków rodziny

msnp, ang. – 11 k.

146. Jewish Frontier, maj 1973, ang. - 48 ss., 1 egz.

Artykuły:

- Haynt, the Gallant Newspaper of Polish Jewry – Chaim Finkelsztejn
- Looking Back on Half a Jubilee – Misha Louvish
- Jews (a poem) – Jacobo Glantz
- The National Style – Abba Eban
- Israel and the Diaspora: Cooperation or Confrontation – Itzhak Korn
- American Jewry and Israel: A Common Search for the Best – Judah J. Shapiro
- Judd L. Teller, In Memoriam – Ben Halpern
- On books: Reviews by Mordecai S. Chrtoff, and Mati Silverstein
- Judaic Studies in Miami

W czasopiśmie – dużo reklam

147. Di Cukunft /The Futur, jidysz – 2 egz.

Luty 1974 nr 2, ss. 82

Artykuły:

- Szrajbers un bicher in warszewer „Haynt“ (Pisarze i książki w warszawskim „Haynt“) – rozdział z monografii o czasopiśmie „Haynt“ – Chaim Finkelsztejn
- Di Kumendike Żenewe-konferenc (Przyszła konferencja genewska) – M.K.
- Der Energie-krizis (kryzys energetyczny) – J. Talpin
- Di keneset-waln in Izrael (Wybory parlamentarne w Izraelu) – David Fliker
- Fun undzere teg (lid) (Z naszej drogi – wiersz) – A. Berżer

- Lider (wiersze) – Mosze Szkliar
 - Dos Malokghesdike Khsides– Jacob I. Mejtlis
 - Herndik Bach in cwejen (lid) (Słuchając Bacha...) – Izrael Emiot
 - Di jidysz-weltleche szul in Letland (Jidysz światowa szkoła na Łotwie) – Judl Mark
 - Wegn a najem dor jidysze szrajbes (o nowym pokoleniu pisarzy żydowskich) – I. Hirschhojt
 - Cwej lider (dwa wiersze) – Josef Gegerman
 - Literatur-kritik – Sz. Niger – un wisnszaft (krytyka literacka – Sz. Niger –a/ i nauka) Abraham Szulman
 - Der jid hot gelacht (Żyd śmiał się) – Herszl Wejnrojch-Winokur
 - Ich wolt weln zajn (lid) (Chciałbym być – wiersz) – Mina Bordo - Rywkin
 - In der welt fun bicher (Książki na świecie): Alter Kacyznes grojser Roman „Sztarke un Schwache” – Mosze Dłużnowski
 - Kultur kronik (Kronika Kulturalna)
- Kwiecień 1974, nr 4, ss.126

Artykuły:

- „Haynt” In di teg fun erew-churwn (Haynt w dniach tuż przed Zagładą – fragment monografii) - Chaim Finkelsztejn
- Judenratn – I. Hirschhojt
- Jidysze motiwn fun Rusisz (lider iberzecung) (Żydowskie motywy z rosyjskiego – wiersze w tłumaczeniu) – Meir Ziml Tkacz
- Di cwej Glatsztajns (di ungekumene muziker) (Dwóch Glatsztajnow (zabici muzycy) – Rachel Auerbach
- Ojfn weg ka Treblinke (dercejlung) (w drodze do Treblinki. Opowiadanie) – Lili Berger
- Solżenicins buch „Archipelag-gulag” (1956-1918) (książka Solżenicyna „Archipelag Gulag” 1918-1956) – Chełm Bez
- Di alt-naje regirung far szwer ojfgabn (stary-nowy rząd na trudne problemy) – Dovid Linker
- Lider (wiersze) – Meir Sztiker
- Nochn chirurgiszn tisz (lid) – Izrael Sztern
- „Oso” – Stalins organizacje fun teror -Izrael Figa (lojt Solżenicins buch „Archipelag-gulag”
- Di pricze (fragment fun a proze-buch) (pryca) – Kalman Segal
- Portret zich zelbst (lid) – Szlema Szwajc.
- Abej wolt wicher farszribn (lid) (Abej pewnie napisałby) – Mosze Etinger

- Książki na świecie: Samuel Niger, der klasiker fun jidysz. Literatur-esej-
Noach Gris

148. Folk, Welt un Medina, miesięcznik, kwiecień 1979, nr (80) 51, jidysz –1 egz. 25 ss.

Artykuły:

- Icchak Korn – Fun Sadat biz Karter in Jerusolajim
- Icchak Kahan/Melbourne – Der warszewer geto-ojfsztand – 36 jor szpeter (powstanie w getcie warszawskim – 36 lat później)
- I.K. – A najtike kultur-szutfes (niezbędne kulturowe partnerstwo)
- Icchak Jonasowicz – A niszt gehaltene rede oj cuzamentref cwiszn dem jidysz – komitet un di delegatn fun cuzamenfar fun di pojlisze jidn
- Doktor Berl Frimer – A kronik fun snaje un riszes (złośliwość)
- Aharon Alperin – Sowietn hecn kegn der jidyszer emune (religia, wiara) wilder wi in finctern mitlalter
- Icchak Ajznberg – Di erejwe wekt zich oj cu a naj lebn
- Josef Fridlender – Sefer...in a wisnszaftlecher ojsgabe
- I. Jonas – Bibliografisze notien
- Chajm Szochet – Bamerkungen wegn jidysz-limud in der owntszul far derwaksene

149. Jidyszer Kemfer, tygodnik syjonistyczny, 1 luty 1980, jidysz - 1 egz., ss.16

Artykuły:

- I. Suker – A kol fun nichterkajt
- A. Ben-Emi – A sowietisze „Wietnam”?
- Ichcak Korn – Asimilacie – der grojser sojne
- Sz. Ben-Cwi – Fun der guter zajt
- Elkhonen Indelman – A monument farn warszewer „Haynt”
- C. E. – Fun alt un fun naj
- A. Kora – In der jidyszer welt bekicer
- M. Ragil – Medinat Isroel in ir ejgenes szpigl in unzer bawegeung

150. Keneder Adler - dziennik; czasopismo kulturalne kanadyjskie, 15.10.1956 r.,
poniedziałek, jidysz, 2 karty – ss. 4

M.in.: artykuł: Di zibete meluche” jidysz – Pojlen – fun L. Szpizman – di
geszichte fun „Haynt” in Pojln

151. Mariw – 1.02.1957, hebr. - 1 karta, 1 egz.

Artykuł na temat monografii Chaima Finkelsztejna o „Haynt”

152. Forward/Forverts – 18.04.1957, Jidysz - 1 k. w 2 egz.

List Chaima Finkelsztejna: Baj der ojsztelung fun jidyszer religiezer
kunszt.[protest gegen a rade wos iz dort gehaltn geworn]

Kiepski stan zachowania

153. Forverts 6.07.1957, Jidysz, wycinek ze strony – 1 k.

artykuł: Wegn der ojssztelung fun jidyszer religiezer kunszt un doktor Kejzer’s
Rede

154. Forverts, 23.08.1957, Jidysz - 1 egz. 1 kartka

M.in. artykuł o Icchaku Edisonie, który był w lasach katyńskich, kiedy
Moskwa mordowała tam polskich oficerów

Artykuł o humorze żydowskim

155. Kartka z biuletynu [nieznany wydawca] 1958 r., ang. - 1 kartka

Wzmianka o The Location Service w NY, a przy tym o Chaimie Finkelsztejn

156. The New York Times, 8.05.1959, ang. - 1 kartka, 1 egz.

1 strona głównie z modą kobiecą

157. Forverts/Forward, 5.06.1966, Dodatek niedzielny, jidysz- ang. - 2 egz., 12 ss.

W nim artykuł Chaima Finkelsztejna o Ilji Schorze

158. Artykuły Chaima Finkelsztejna o czasopiśmie „Haynt” z okazji 65-lecia powstania gazety - 3 k.:

- Cum 65-tn jubl fun „Haynt” – Unzer Wort, 26.05.1973, Jidysz, wycinek
- „Haynt” – cum 65-tn jubl fun a heldischer cajtung – Lecte Najes, 3.08.1973, Jidysz, wycinek
- Haynt, o heroico fornal dos judeus poloneses, 9.08.1973, hiszpański, wycinek, *do niego dołączona krótka notatka z Ha-Arec z 10.07.1973 pt.: Urodziny Haynt, hebr.*

159. Unzer Wort, 26.05.1973, Tygodnik w jidysz - ss. 8

Artykuł Chaima Finkelsztejna: Cum 65-tn jubl fun „Haynt”; artykuł o Gołdzie Mair – A. Alperina

160. Biuletyn nr 182 [wydawca nieznany] 3.10.1973, ang., 1 k.

Artykuł: The story of a great newspaper [„Historia świetnej gazety”] artykuł o Haynt i Chaimie Finkelsztejnie

161. Wycinek z Jewish Chronicle, 28.09.1973r. i jego kserokopia – na temat publikacji przez Chaima Finkelsztejna książki o „Haynt” - ang., 2 ss.

162. Kserokopia 4 wycinków z pism na temat publikacji przez Chaima Finkelsztejna książki o „Haynt” w jidysz i po ang. 16.01.1979 i 18.01.1979 – 1 k.

163. Unzer Wort, 20.01.1979, jidysz, - 1 k.

Artykuł Icchaka Ejzenberga – „Haynt” – „a cajtung ba jidn” – in amolikn Pojln

164. Forward/Forwets 11.02.1979, 1 egz., jidysz - 14 ss.

m.in.: artykuł: Niszto mer antisemitizm in Pojln blojz 10 tojznt jidn zajnen geblibn, zogt redner – w nim nazwiska: Mosze Finkelsztein (Wrocław), Szymon Szurmiej (Warszawa), Abraham Kwaterka (Folks-Sztyme)

165. Time - 15.01.1990, kserokopia, ang., artykuł- Preserving the Printed Word – Daniel Benjamin

Artykuł o Baronie Lansky’m – 1 k.

166. The New York Times - 9.04.2000 r., ang., Artykuł Josepha Bergera wspomnieniowy po śmierci Diny Abramowicz – 1 k.

Dopiski po ros. do Chaima Finkelsztejna

V. Rachunki, bilety, zapiski, itp.

167. Znaczki pocztowe - 2

Stemplowane, jeden ze ZSRR

168. Bilet kolejowy na nazwisko Chaima Finkelsztejna od stacji Zbąszyn z Polskiego Biura Podróży „Orbis” – 1939 r. – 8k.

169. Karta pokładowa ze statku United States Lines na nazwisko Chaima Finkelsztejna do Manhattanu – 1939 r. – 2k.

170. Rachunki, potwierdzenia wpłat, od 1939 roku – 19 k.

Z Berlina, Genewy, Paryża, NY, z NY z American Express Company z Departamentu Podróży, Brooklynu, m.in.: z hoteli; niem., franc., ang.

171. Urwane notatki

[bez dat], rkps, msnp, jidysz, ang., pol. – 11 k.

M.in.: wypis organizacji polskich i żydowskich; notatki na niebieskim papierze o liczbie Żydów w NY; słowa piosenki „Rebejnu Tam” w jidysz; notatka o Żydach – lizusach sanacji, których trzeba wyeliminować z życia żydowskiego w Polsce powojennej; fragment listu w jidysz bez adresata i podpisu; kartka z nadrukami Amerykańskiego Komitetu Dla Spraw Żydów Polskich w NY;

„plan organizacyjny” czasopisma Jewish Press *slaby stan zachowania*; list do Chaima Finkelsztejna – niepodpisany

172. Duża szara koperta – 1

VI. Zdjęcia

173. Zdjęcie paszportowe Chaima Finkelsztejna – 3 szt.

W kopercie z nadrukami po franc.

174. Zdjęcie paszportowe Szmula-Lejbusza Szwerdszarfa z Tuluzy – z 1940 r. – podpisane, franc. – 1 szt.

175. Zdjęcie portretowe Paula Bluma z Bukaresztu z dedykacją po niemiecku („Meinem Freunde Ch. Finkelsztein”) dla Chaima Finkelsztejna – 1940 r. – 1 szt.

176. Zdjęcie portretowe siostry Chaima Finkelsztejna – Marysi Gierszonowicz z córeczką Waldeczką, zrobione w Słonimiu wiosną 1941 roku, („Czasem dla wspomnienia. Marysia i Waldeczka. Słonim 3.06.1941”) – 1 szt.

177. Zdjęcia rodzajowe – Sary Finkelsztein (w wieku trzech i czterech lat) – córki Lolka i Noemi Finkelsztein, zrobione w Hajfie, 1940r., 1941 r – w Purim – 2 szt.

Z dedykacją dla Chaima Finkelsztejna w jidysz: *Far dem trojern feter, Chaim. Sardele. 4.05.40*; Po hebr: *Sara Finkelsztein. Bat 4szanim we4chadoszim. 13.03.1941. Purim (lat 4 i 4 miesiące).*

178. Zdjęcia załączone do książki Tadeusza Pankiewicza „Apteka w getcie krakowskim” – 3 szt.

- *podpisane - Emblemat apteki pod „Orłem”*

- fotokopia obrazu Mieczysława Wątorskiego zrobiona przez Mieczysława Wątorskiego, *podpisana* – „Apteka w Getcie Krakowskim” (Ol Mieczysława Wątorskiego.prof. 41x55cm) *Mieczysław Wątorski*

- fotokopia obrazu Mieczysława Wątorskiego zrobiona przez Mieczysława Wątorskiego, *podpisana* – „Likwidacja Getta Krakowskiego 2.06.1942” (Olej prof.66x97) wg opisu mgr Tadeusza Pankiewicza